

04.03.2022 r.

BP.5132.35.2022

2022.74248.BAST

D. I.

Decyzja nr 24/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 28 stycznia 2022 roku złożonego przez D. I. w ... o wydanie interpretacji indywidualnej, w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

1. uznaję za nieprawidłowe stanowisko wnioskodawcy, zgodnie z którym członkowie organów statutowych Izby, tj. Członkowie Zarządu Izby (w tym Prezes, Wiceprezes), Komisji Rewizyjnej Izby, Rzemieślniczego Sądu Odwoławczego Izby - wybierani na 4 letnią kadencję - z tytułu pobieranego przez nich wynagrodzenia są zobowiązani do odprowadzania składki na ubezpieczenie zdrowotne, na podstawie art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

2. uznaję za nieprawidłowe stanowisko wnioskodawcy, zgodnie z którym osoby powołane do pełnienia funkcji członka komisji egzaminacyjnej (w tym sekretarz będący pracownikiem Izby) na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89 z późn.zm.) nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu pobieranego przez nich wynagrodzenia w oparciu o art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 28 stycznia 2022 r. (data wpływu do Centrali NFZ - 3 lutego 2022 r.) D. I. w ... (zwana dalej „Izbą”) zwróciła się o wydanie interpretacji indywidualnej w przedmiocie objęcia

ubezpieczeniem zdrowotnym osób wybieranych do organów statutowych Izby z tytułu pobieranego przez nie wynagrodzenia oraz osób powołanych do pełnienia funkcji członka komisji egzaminacyjnej, w związku z pobieranym wynagrodzeniem. Wniosek zawierał braki, które zostały uzupełnione w terminie.

We wniosku wskazano, że Przedsiębiorca działa na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle. Jest organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła. Szczegółowe zadania Izby określa statut. Jak wynika ze statutu organami Przedsiębiorcy są: Zjazd Delegatów, Zarząd Izby, Komisja Rewizyjna, Rzemieślniczy Sąd Odwoławczy. Członkowie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Rzemieślniczego Sądu Odwoławczego są wybierani przez Zjazd Delegatów na 4-letnią kadencję. Za czas poświęcony na działalność w organach członkowie pobierają wynagrodzenie w postaci ekwiwalentu pieniężnego i zwrot kosztów podróży wg zasad ustalonych w stosownym regulaminie. Prezes i Wiceprezes Izby pobierają wynagrodzenie miesięcznie natomiast pozostali członkowie Zarządu i komisji rewizyjnej otrzymują wynagrodzenie za udział w zarządzie lub komisji. Natomiast Członkowie Rzemieślniczego Sądu Odwoławczego pobierają wynagrodzenie w momencie podjęcia działań w Izbie.

Nadto Izba wskazała, że jednym z jej podstawowych zadań jest przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych czeladniczych, mistrzowskich oraz sprawdzających. Izba realizuje te zadania poprzez działanie komisji egzaminacyjnej powołanej w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych. W świetle § 2 przywołanego rozporządzenia komisję egzaminacyjną powołuje organ statutowy izby rzemieślniczej na 5 - letnią kadencję (uchwała Zarządu Izby). W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący komisji; zastępcy przewodniczącego komisji; członkowie komisji, sekretarze komisji. Zgodnie z rozporządzeniem: Sekretarze komisji są wyznaczani spośród pracowników organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła (tu: pracownik Izby), posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz co najmniej roczny staż pracy w organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła. Na mocy § 26 rozporządzenia osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnej otrzymują wynagrodzenie za udział w przeprowadzonym egzaminie, które wypłaca i ustala Izba, przy której powołano komisję. W oparciu o powyższą stawkę sumowana jest należność z tytułu pracy członka komisji egzaminacyjnie w wymiarze mniejszym niż jeden miesiąc i wypłacana jest po zakończeniu egzaminu. Osoby te pełnią funkcję na podstawie powołania, a tym samym nie są z nimi podpisywane umowy cywilnoprawne z tego tytułu. Działają oni okazjonalnie, w terminach, w których przeprowadzony jest egzamin a ich wynagrodzenie nie ma charakteru stałego i nie jest otrzymywane każdego miesiąca.

W tak zaistniałych stanach faktycznych Izba zadała pytania:

1. Czy pełnienie funkcji w organach statutowych jako Prezes Zarządu, Członkowie Zarządu Komisji rewizyjnej Rzemieślniczego Sądu Odwoławczego wiąże się z koniecznością odprowadzania składki zdrowotnej od wypłaconego wynagrodzenia od chwili wejścia w życie ustawy, czyli z dniem 1 stycznia 2022 roku (chodzi o art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach),

2. Czy Prezes i wiceprezes Zarządu Izby, którzy otrzymują wynagrodzenie co miesiąc, należy zgłosić do ubezpieczenia zdrowotnego z dniem powołania do dnia odwołania.
3. Czy pozostałe osoby organów Izby: członkowie Zarząd Izby, Komisji Rewizyjnej, Rzemieślniczego Sąd Odwoławczy można zgłosić do ubezpieczenia zdrowotnego tylko za okresy, w których wypłacane jest wynagrodzenie.
4. Czy art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach należy stosować do osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej powołanych przez Izbę na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych oraz rozporządzenia z dnia 16 grudnia 2019 r. zmieniającego ww. rozporządzenie (tu: w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych).

Przedstawiając swoje stanowisko w sprawie Izba wskazała, że jej zdaniem osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie powinny być zgłoszone do ubezpieczenia zdrowotnego z dniem powołania do dnia odwołania. Zatem odnośnie Prezesa i Wiceprezesa Izby należy zgłosić ich (zdaniem Izby) do ubezpieczenia zdrowotnego z dniem powołania do dnia odwołania i odprowadzać składki zdrowotne z tytułu pobieranego przez nich co miesiąc wynagrodzenia. Pozostali członkowie Zarządu Izby , komisji Rewizyjnej oraz Rzemieślniczego Sądu Odwoławczego ponieważ nie pobierają regularnie wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji , winni być zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego w okresach, w których pobierają wynagrodzenie i następnie wyrejestrowywani.

Co do członków komisji egzaminacyjnej to zdaniem Izby, nie podlegają oni obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu jako, że wynagrodzenie które otrzymują za udział w komisji stanowi przychód, o którym mowa w wart 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o PIT w zw. z art. 20 ust o PIT. Nadto sekretarz komisji egzaminacyjnej jest pracownikiem Izby, stąd nie powinna być odprowadzana składka na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pobieranego przez niego wynagrodzenia, jako członka komisji egzaminacyjnej. Wynika to z art. 6 w zw. z art. 8 ust 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepisy te stanowią, iż obowiązkiem zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne objęty jest m in pracownik, przy czym pracownikiem w rozumieniu tej ustawy jest również osoba wykonują pracę na podstawie umowy agencyjnej, zlecenia, lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Prezes NFZ zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że Wnioskodawca jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców. Jak bowiem wynika z dokumentacji załączonej

do sprawy (aktualny odpis z KRS) jest on wpisany do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS: ...

Zgodnie z postanowieniami art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

Przywołany powyżej przepis prawa wprowadza dwie przesłanki, których kumulatywne spełnienie przesądza o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Pierwsza z nich to powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Druga, pobieranie wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji. Prawodawca zastosował w powyższym przepisie prawa wyrażenie „akt powołania”. Kierując się dyrektywą wykładni językowej, określanej w teorii prawa jako zakaz wykładni synonimicznej, różnym zwrotom języka prawnego nie należy nadawać tego samego znaczenia (por.: L. Morawski, *Zasady wykładni prawa*, Toruń 2006, s. 103-104). Potwierdził to między innymi Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lipca 2021 r. (II FSK 101/21), w którym stwierdził, iż „Nadanie różnym pojęciom używanym w tekście prawnym tego samego znaczenia byłoby sprzeczne z zakazem wykładni synonimicznej, stanowiącym kanon wśród dyrektyw wykładni językowej.” Analogiczne stanowiska przyjmuje się także w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego (por.: postanowienie SN z dnia 8 lipca 2020 r., I NWW/49/20, postanowienie TK z dnia 25 czerwca 2018 r., TS 77/17).

Kierując się zatem powyższą dyrektywą przyjąć należy, że sformułowanie „akt powołania” użyty w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach nie można utożsamiać z innymi wyrażeniami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych. Z kolei wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko jako wszelką formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa podatkowego stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych.

Odnosząc wyżej poczynione uwagi do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że w zakresie przedstawionego przez wnioskodawcę stanu faktycznego odnoszącego się do organów statutowych Izby (tu: Zarządu, Komisja Rewizyjna i Rzemieślniczy Sąd Odwoławczy) nie została spełniona pierwsza z przesłanek warunkująca zastosowanie omawianego tu przepisu ustawy o świadczeniach. Jak bowiem wskazał wnioskodawca, ze statutu Izby wynika, że członkowie tych organów są wybierani przez Zjazd Delegatów Izby na 4-letnią kadencję.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że członkowie Zarządu Izby, Komisji Rewizyjnej Izby oraz Rzemieślniczego Sądu Odwoławczego nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, ponieważ nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania, lecz pełnią te funkcje z wyboru. Tymczasem zastosowanie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wymaga, by osoba pełniąca funkcję była powołana w oparciu o akt powołania. Z tych względów stanowisko własne wnioskodawcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, należy uznać za nieprawidłowe.

Odnosząc się z kolei do pytań postawionych przez wnioskodawcę w zakresie członków komisji egzaminacyjnej, punktem wyjścia należy uczynić treść §2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu

mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz.U. poz. 89 z późn.zm.). Zgodnie z jego brzmieniem Komisję powołuje właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej. Kadencja komisji trwa pięć lat. W przypadku konieczności uzupełnienia składu komisji w czasie trwania kadencji komisji, nową osobę powołuje się w skład komisji na okres do zakończenia kadencji komisji.

Spełniona została zatem pierwsza z przesłanek warunkujących zastosowanie art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Członkowie komisji egzaminacyjnej są bowiem powoływani do pełnienia funkcji w komisji.

Przechodząc do kwestii „wynagrodzenia” jako drugiej przesłanki, która implikuje zastosowanie ww. przepisu ustawy o świadczeniach wskazać trzeba, że i ta przesłanka została spełniona. Zgodnie z art. 81 ust 8 pkt 11a ustawy o świadczeniach: „Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla: osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, jest kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia tych osób pobieranego z tytułu powołania”. Prawodawca nie ograniczył w tym wypadku pojęcia „wynagrodzenie” do żadnych konkretnych źródeł przychodu. Zatem wszelkie przychody związane z pełnieniem funkcji na podstawie „aktu powołania” stanowią podstawę ustalenia składki zdrowotnej. Stwierdzić zatem należy, że została spełniona druga z przesłanek determinująca zastosowanie ww. przepisu ustawy o świadczeniach.

Odnosząc się do zagadnienia dotyczącego sekretarza komisji egzaminacyjnej będącego pracownikiem Izby, to dodatkowo trzeba wskazać, że przywołany we wniosku art. 6 w zw. z art. 8 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 z późn.zm.) nie ma tu zastosowania. Przepis ten bowiem przyjmuje, że pracownikiem w rozumieniu tej ustawy jest również osoba, która wykonuje pracę na podstawie umowy agencyjnej, zlecenia, lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Jak wynika natomiast z przedstawionego przez wnioskodawcę stanu faktycznego z członkami komisji (w tym z sekretarzem) nie były podpisywane umowy cywilnoprawne na pełnienie tych funkcji. Stąd przyjąć należy, że sekretarz komisji egzaminacyjnej nie wykonuje swych zadań w tym zakresie, na podstawie umowy wskazanej w art. 8 ust 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Biorąc pod uwagę zarysowany powyżej stan faktyczny oraz zważywszy na treść art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, stwierdzić należy, że w tym zakresie ziszczyły się wszystkie przesłanki, które determinują powstanie obowiązku podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Członkowie komisji egzaminacyjnej są bowiem powoływani do pełnienia tej funkcji, a nadto pobierają wynagrodzenie w związku z pełnioną funkcją. Z tych względów stanowisko własne Przedsiębiorcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać za nieprawidłowe.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

1)na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo

2)na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo

3)na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.